

Přípravky na ochranu dřeva

Jaké vlastnosti musejí výrobky používané k ochraně dřeva splňovat? Jak dalece se liší přípravky pro použití v exteriéru od materiálů vhodných pro ochranu dřeva do vnitřních prostor? Existuje doporučený postup pro práci s těmito výrobky? Pomoc i usnadnění v orientaci v této oblasti se snaží alespoň malou měrou poskytnout tento příspěvek.

Materiály vhodné do exteriéru

Dělí se do dvou skupin, a to na:

- ředitelné vodou,
- ředitelné rozpouštědly.

Obě skupiny obsahují základní napouštědla (bezbarvá či pigmentovaná) vnikající do hloubky dřeva. Při máčení nebo tlakové impregnaci dochází k hlubšímu pronikání než při nanášení štětcem. Doporučená vlhkost dřeva je 18 %. Tyto přípravky obsahují látky proti houbám, plísním a škůdcům. Nejčastěji se používají Tebuconazol, Dichlofluanid, Permethrin. Pro pigmentaci těchto přípravků se používají oxidy železa, které jsou světlostálé a chrání dřevo i proti UV záření.

Vodouředitelná napouštědla se vyrábějí nejčastěji na základě alkydových nebo akrylátových pryskyřic.

Rozpouštědlová napouštědla bývají syntetická nebo olejová. Vnikají hlouběji do dřeva než napouštědla ředitelná vodou. Jejich nevýhodou je dlouhé schnutí 8 až 24 hodin. Další nátěr tenkovrstvou nebo tlustovrstvou lazou se provádí po uschnutí,

nejlépe druhý den. Tenkovrstvá lazura se používá při nezaručené rozměrové stálosti výrobku např. konstrukce pergol apod. Její výhodou je jednodušší oprava. Tlustovrstvá lazura se používá hlavně u stálorozměrových výrobků (okna, dveře). Je omyvatelná a má větší odolnost. Nevýhodou jsou horší opravy a nutnost častější údržby.

V posledních letech dochází k návratu olejů a vosků. Vyrábějí se tradiční oleje, např. vařený lněný olej, olej ze semen stromu Tonk (Čína), dánský olej a jiné. Nanášejí a udržují se velmi jednoduše. Při jejich použití se dřevina přirozeně zbarvuje nebo šedne a obnova se musí provádět častěji. Vyrábějí se také tzv. modřínové oleje s tzv. UV nano ochranou. Ty se hluboce vsakují do dřeva, kde vytvoří ochrannou vrstvu, která je vodonepropustná, ale prodyšná vůči vlhkosti.

Přípravky k ochraně dřeva v interiéru

Jedná se o barvy, laky, oleje, vosky a mořidla. Vyrábějí se na bázi vodouředitelných a rozpouštědlových pryskyřic. Laky

na nábytek a podlahy se aplikují stříkáním, v průmyslu stříkacími automaty, polévačkami a válcovými zanášečkami či válečky, méně často štětcem. Množství laku používané na 1m² se pohybuje mezi 80 až 150 g. Lak se nanáší 2- až 3krát s jemným mezipruskem (zrno 220 až 400) na dobře obroušené dřevo. To se brousí ostrým papírem ve směru vláken zrnem 80 až 150. U vodouředitelných laků se doporučuje poslední zrn 180. Dřeviny s vyšším obsahem pryskyřic (např. borovice) se doporučuje lakovat do 6 hodin od posledního přebroušení.

Ve výrobě olejů a vosku na nábytek se používá Carnabua, Candelila, kalafuna, včelí vosk (většinou od afrických včel), lněný olej, sójový olej, olej ze semen rostlin). Zpracování těchto materiálů je jednodušší než lakování. Nevýhodou je menší odolnost, výhodou jednodušší opravitelnost. Nanášejí se štětcem, hadrem, houbou nebo kartáčem.

TEXT: Pavel Kašpar

Autor je jednatelem společnosti Acolor, s. r. o.

